

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	มุมมองของพระพุทธศาสนาต่อการใช้สเต็มเซลล์ ในการรักษาโรค
ผู้เขียน	พระเดชณรงค์ มะลิแก้ว
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา)
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ อินทนนท์ ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร. พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรุทม์ บุญศรีตัน กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาวะของสเต็มเซลล์ และการให้คุณค่าทางจริยธรรมแก่การใช้สเต็มเซลล์ในการรักษาโรค ในมุมมองของพระพุทธศาสนา ผลจากการศึกษาพบว่า สเต็มเซลล์เป็นเซลล์อ่อนที่พร้อมจะเจริญเติบโตแบ่งตัวเองขึ้นมาใหม่ แล้วเปลี่ยนแปลงไปทำหน้าที่เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง คุณค่าของสเต็มเซลล์ใช้ในการรักษาโรคร้ายแรงและเรื้อรังบางอย่างที่วิธีอื่นไม่สามารถรักษาให้หายได้ สเต็มเซลล์จากตัวอ่อนเป็นเซลล์ที่ได้จากการปฏิสนธิระหว่างไข่กับสเปิร์ม เมื่อนำไปใช้ในการรักษาโรค ก่อให้เกิดปัญหาทางจริยธรรม คือ เป็นการทำลายสัตว์มีชีวิต สเต็มเซลล์เต็มวัยได้จากเซลล์เนื้อเยื่อหรืออวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย เมื่อนำไปใช้รักษาโรค ไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหาแต่อย่างใด

ในมุมมองของพระพุทธศาสนาเชื่อว่า ตัวอ่อนที่นำมาใช้ในการรักษาโรคนั้น เป็นสัตว์ที่มีชีวิต เพราะตัวอ่อนดังกล่าวมีอายุอยู่ในช่วง 3-14 วัน เมื่อเทียบกับระยะเวลาชีวิตในครรภ์มารดาแล้วจะเป็นพัฒนาการของทารกในช่วงสัปดาห์ที่ 1 และที่ 2 ดังนั้น จึงถือเป็นการฆ่าสัตว์ตามเกณฑ์ของปาณาติบาต มิโทษหรือเป็นบาปในทางพระพุทธศาสนา ส่วนจะมีมากหรือน้อยนั้น พิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น เจตนา ความพยายาม คุณค่าของชีวิต ความเป็นกุศลมูลหรืออกุศลมูลของผู้กระทำ กรณีผู้กระทำมีเจตนาที่รุนแรง ใช้ความพยายามมาก คุณค่าของชีวิตที่ทำลายมีมาก ผู้กระทำมีใจประกอบด้วยอกุศลมูล การกระทำเช่นนี้ย่อมมิโทษหรือเป็นบาปมาก ในทางกลับกัน กรณีการกระทำนั้นประกอบด้วยปัจจัยที่ตรงกันข้าม ย่อมมิโทษหรือเป็นบาปน้อย แต่ไม่ว่าจะเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยปัจจัยใดก็ตาม พระพุทธศาสนาถือว่ามิโทษหรือเป็นบาปทุกกรณี ส่วนสเต็มเซลล์เต็มวัย เมื่อนำไปใช้ในการรักษาโรค ไม่จัดเป็นปาณาติบาตตามหลักทางพระพุทธศาสนา

Independent Study Title	The Buddhist Perspective on Stem Cell Treatment	
Author	Phra Dejnarong Malikaew	
Degree	Master of Arts (Buddhist Studies)	
Independent Study Advisory Committee	Asst. Prof. Dr. Viroj Inthanon	Chairperson
	Lect. Dr. Phisit Kotsupho	Member
	Asst. Prof. Dr. Parut Boonsriton	Member

ABSTRACT

The objective of the study is to analyse stem cell and its ethical valuation on using stem cell in disease treatment in a Buddhist perspective.

From the study, it was revealed that stem cell is a young cell which subject to grow to develop oneself to change oneself in order to perform some specific duty. It produces benefits in treatment of some severe diseases which cannot be treated by other means. Fetus stem cell is the cell that made available from mixing between ovum and sperm. This kind of cell, when used in treatment of diseases, it causes ethical problems on the accusation of life-destruction. However full-length stem cell which plants from tissue or any other organs of the body, when use in diseases treatment, does not cause any ethical problems.

According to Buddhism, it was regarded that fetus has a life. Even in the period of 3-14 days, when compared to a life-process in mother's womb, equals to the first and second weeks of development. When fetus being used for disease curing, it was termed a killing according to Buddhist criteria. It is wrong evil or regression. Its degree of wrongness, however, can be measured from various factors such as volition, action-procedure, value-of-the-life, or root of action, good or bad, in the doer's mind. In case of the doer performing one action, if done with aggressive volition, more endeavour the life being destroyed is much more value, and the doer performed with unskillful mind, that action is considered a great infringement. On the other hand, if the action done with the opposite factors, it is considered a small infringement. Whether the infringement be great or small, Buddhism regards it as wrong or evil action. However, full-length stem cell, when used for disease cure, is not regarded as a killing according to Buddhism.